

Rondallari de Pineda de Mar

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Pineda de Mar

Coordenades:

Latitud: 41.626899423969
Longitud: 2.6868733763695
UTM Est (X): 473916
UTM Nord (Y): 4608400

Classificació

Número de fitxa 08163 - 84
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1902
Autoria de l'element: Sara Llorens
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Científic/Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 23/04/2024 - 07:06

Descripció

El Rondallari de Pineda és un conjunt de 147 narracions de temes diversos aplegat per Sara Llorens, des de l'any 1902, en un exhaustiu treball de camp i publicades, finalment, per l'Ajuntament de Pineda de Mar, l'any 2006. El corpus s'estructura en nou grups: Rondalles meravelloses; Rondalles de por; Rondalles dels espavilats; Rondalles moralitzants; Rondalles de fil minúscul; Rondalles d'animals, Rondalles mnemotècniques; i Rondalles de l'enfadós.

El primer grup (rondalles meravelloses) es divideix en: Cicle de la Venta focs; Cicle del gegant; Cicle de les substitucions per enveja; Cicle de la Blancaflor; Cicle del llangardaix; Procés de transformació de rondalla en llegenda; Pacte dels pares amb el més enllà; Mares que maten els fills; Cicle dels herois amb problemes amb la família; Cicle dels germans que s'ajuden; els esposos que es retroben; elements màgics que tornen la vida; Cicle dels que troben la fortuna per haver conegut un secret; Cicle dels que no tenen por. El quart grup són les rondalles moralitzants, que es divideix en: Cicle dels desagraïts i el Cicle de la mort.

Al final trobem un epíleg l'índex i la bibliografia.

Observacions:

Sara Llorens (1881-1954) fou una destacada folklorista i escriptora, nascuda a Lobos (Argentina) d'una família pinetenca. Retorna a Pineda de Mar l'any 1885. Estudia magisteri a Barcelona i amplia estudis a l'Escola d'Institutius i altres carreres per a la dona de Barcelona. Allí el seu mestre és el folklorista Rossend Serra i Pagès, que la introdueix en l'estudi del folklore.

Es casa amb Manuel Serra i Moret, polític de la Unió Socialista de Catalunya, que fou alcalde de Pineda de Mar. Impulsa nombroses accions culturals com la construcció de la biblioteca popular. La tuberculosi marca la seva vida però no l'impedeix fer un magnífic treball de recerca etnogràfica.

La Guerra Civil espanyola fa que s'hagi d'exiliar, primer a l'Argentina (1938) i després a Perpinyà (1948), on mor l'any 1954. Publica: *Petit aplec d'exemples morals* (1906) i el llibre de narracions *Monòlegs per a infants* (1918). Pòstumament apareixen el *Rondallaire de Pineda* (2006) i *Llegendes secretes* (2016). També s'ha publicat el seu *Epistolari (1901-1954)* (2004) i l'*Àlbum Sara Llorens* (2004).

Història

Una primera selecció de quinze rondalles, il·lustrada amb 130 dibuixos de Joan Vila, s'havia de publicar de la mà de Ramon Miquel i Planas, gràcies a les gestions de Serra i Pagès que dirigien conjuntament la col·lecció Biblioteca folklòrica Catalana. El *Rondallaire* de Sara Llorens havia de ser el segon número de la col·lecció. Però els mals resultats de la venda del primer número de la col·lecció aturen el projecte. Es va fer un segon intent de publicació més austera l'any 1914, però tampoc va reeixir. L'any 1958 els materials es disposen a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Finalment, l'any 2006, l'Ajuntament de Pineda de Mar, sota la cura de Josefa Roma, antropòloga de la Universitat de Barcelona, el publica, amb il·lustracions de Waldesca Santana.

Bibliografia

FERRER, Josep i PUJADAS, Joan (1997). Biblioteca popular Manuel Serra i Moret. 75 anys d'història (1922-1997). Pineda de Mar. Ajuntament de Pineda de Mar.

LLORENS, Sara (2006). *Rondallari de Pineda*. Introducció i estudi de Josefina Roma ; il·lustracions de Waldesca Santana. Pineda de Mar: Ajuntament de Pineda de Mar.

LLORENS, Sara. *El Cançoner de Pineda*: 238 cançons populars amb 210 tonades. Barcelona: Alta Fulla, 1992. XIV, p. 359. (Facsimil, Barcelona : Horta, 1931).

LLORENS, Sara (2021). *El Cançoner de Pineda*. 238 cançons populars amb 210 tonades. Barcelona: Farell editors i Ajuntament de Pineda de Mar.

LLORENS, Sara (2004). *Epistolari : 1901-1954*. Recull, prefaci notes i edició de Joan Pujadas ; pròleg de Josep Ferrer i Costa. Barcelona : Fundació Pere Coromines.

PUJADAS i MARQUÉS, Joan (2004). *Àlbum Sara Llorens. Recull, notes biogràfiques i bibliogràfiques*. Ajuntament de Pineda de Mar: Pineda de Mar.

PUJADAS i MARQUÉS, Joan (2014). *Àlbum Sara Llorens: articles de prosa, folklore i política. Reedició dels opuscles Petit aplec d'exemples morals i Monòlegs per a infants*. Ajuntament de Pineda de Mar: Pineda de Mar.

ROMA, Josefina (2006). *Sara Llorens, Rondallari de Pineda*. Ajuntament de Pineda de Mar: Pineda de Mar.

SARA LLORENS
RONDALLARI DE PINEDA

A CURA DE
JOSEFINA ROMA

IL·LUSTRACIONS DE
WALDESCA SANTANA

Xarxa de biblioteques Municipals

1201255817

AJUNTAMENT DE PINEDA DE MAR